

ALFÖLDI HIRLAP.

Megjelenik e lap hetenként kétszer, vasárnap és szerdán. Félévi előfizetési ára helyben 2 pft 40 kr, vidékre postán 3 pft 30 kr. **Egyes szám 4 pkrért kapható.** — Mindenféle hirdetések felvételnek, s egy-egy hasáb sorért 3 pkr számítottak. — Előfizethetni minden k. postahivatalnál; s az előfizetés s a beiktatandó hirdetések átvetetnek helyben a kiadó-hivatalnál Telegdi Lajos könyvkereskedésében, — NVáradon: a takarékpénztárban s Tich Alajos könyvnyomdánál. — Szatmáron Kovács Istvánnál, — Pesten Biasini Fer. gyorsutazási irodájában.

Előfizetési hirdetés.

Az october 1-étől december végéig tartó évnegyedre előfizethetni az „Alföldi Hirlap”-ra helyben 1 frt 40 kr, postán küldve pedig 2 pft 10 krjával. Az előfizetést elfogadják: minden postahivatal, s a vidéki megbízottak; helyben pedig a kiadó-hivatal.

Ugy hisszük: meggyőződtek arról vidéki olvasóink: hogy lapunk a **debreczen-nagybányai** postavonal újság-olvasói számára a híreket a pesti lapoknál **előbb** közli; a debreczen-nagyvárad-kolozsvár-szebeni, debreczen-máramaros-szigeti, debreczen-ungvári és debreczen-tályai postavonalok olvasói számára is — főképp a téli hónapokban — a pesti lapoknál gyakorta **előbb** viszi meg.

Hivatalos rovat.

Utasítás a népfelkelés tárgyában.

1. A népfelkelésben minden férfi, ki csak karját bírja, személyesen részt venni tartozik, s e kötelesség alól csupán csak az erőtlenség s betegség menthet föl bárkit is. — A teljesen nélkülözhetlen eselődésnek honmaradására nézve azonban vagyonbátorsági tekintetből méltányos figyelem lehet.
2. De mivel a fegyverfogható férfilakosságnak felkelése és kiindulása mellett a közbátorságot gondoskodás nélkül hagyni nem lehet; azért kivétel alá esnek azon, de csak azon köztisztviselők s községi előjárók, szolgák, puszta katonák és örök, kik a közbátorság tekintetéből nélkülözhetlenek. Semminemű más kivételnek hely nem adatik.
3. E szerint a honmaradó gyámoltalanabb lakosság közbátorságának fentartása csak a legnélkülözhetlenebb személyzetre levén szorítva, a védkaroknak hiányát a törvény szigorúságának kell pótolni. És azért az illető kir. biztos mindazon vidéket és községet, honnan a népfelkelés mozduló állapotba tétetik, a király s haza nevében ostromállapotba helyezend.
4. A népfelkelés idejére s azon helyekre nézve, honnan a felkelő sereg mobilizáltatik, a polgári perlekedés felfüggesztendő.
5. De mindenképp felett szükséges, hogy az ostromállapotból következő fenyték és szigorúság a népfelkelés sikerésítésére kérelmeltenül alkalmaztassék.
6. A népfelkelési seregnek fel kell fegyverkezni, s e végett szükséges mindennemű fegyvert, bárkinél találtassék, e felkelő sereg számára requirálni, és használat végett jegyzék mellett átvenni.
7. Azonban a népfelkelésnek nem az levén közvetlen célja, hogy az ellenséggel homloksorban szembe álljon, hanem hogy őt hátban s oldalról nyugtalanítsa, s fegyverszá: haladását, hátrahúzását, közlekedési esz: közel megromltsa, akadályozza; marhát, gabonát előre eltakarítsa; az ellenség élelmi szerkeit elfogdossa, társzerekeit elfoglalja, betegeit s elmaradozóit, kisebb csapatait elvágja és elfogja, s őt e szerint pusztítsa s kevesítsa; a nyílt esatáktól óvakodjék, de a nyugtalanításokkal soha fel ne hagyjon, őtet soha pihenni, nyugodni ne engedje; — kivált pedig a folyókoni átszállást akadályozza.
8. Ezen czélok végett nem épen szükséges, hogy a felkelő nép mind löfegyverekkel legyen ellátva, hanem elégséges, ha mindenkinek, kitől más nem telik, legalább egy lándzsája, kaszája, fejszéje van. E szerint kell tehát a népet fölfegyverzeni.
9. Elelemmel az utra nézve a felkelő nép részint magamagát látja el, részint községe által segítetik: — de a mint rendeltetése helyére megérkezik, élelmezéséről az ország kormányának költségére történjék gondoskodás; zsold tehát a népfelkelésnél nem jár.
10. Ugy fegyverzési, mint élelmezési tekintetben tájékozás végett mulhatlanul szükséges, hogy minden népfelkelési csapatnak, a mint lakásáról kiindul, száma, minősége, fegyverzeti állapota s kiindulásának s rendeltetése helyére megérkezésének valószínű ideje iránt, a népfelkelési kormánybiztos futár által értesítették.
11. Legnagyobb szolgálatot tehet a lovasság; ezt tehát a lehetőségig szaporítani kell.
12. Minden nagyobb községben, honnan legalább is 500 ember kiáll, egy népfelkelési hadi parancsnok s

egy polgári biztos fog a teljhatalu országos biztos által neveztetni, a kisebb helységek pedig egyesítendőek.

Rendelet. Hazánk érdekét veszélyeztető eselszövények és árulók egymással érintkezését és bujtogatásait gátolni mellözhetlen szükség levén, utlevek használatára nézve következők rendeltetnek, s illetően adatnak közludomásra:

1. Lakásuk helyéről bárhova utazni szándékozók, kivétel nélkül magokat utlevéllel ellátni köteleztetnek.
  2. Utlevek csak oly egyéneknek adhatók, kik utazások czélját kijelentik, és a hazára nézve ártalmas kezdeménynek legkisebb adatok gyanújával sem terhelhetők.
  3. Az utlevek rovatai következők: „utazó neve, életmódja, állapota (t. i. házas-e vagy nem), vallása, születéshelye, lakhelye, életkora, termete, arca, haja, szeme, orra, különböztető jelei, utazási czélja, utitársa.
  4. Az utlevelekben, bármely rangú egyéneknek a-dassanak is azok, a 3-ik pontbeli rovatok szerint szemlyleírásuk beiktatandó; ezen szabály az utitársokra nézve is állván.
  5. Iparosok, kik vándorolni avagy megkezdett vándorlásukat folytatni kívánják: ezt, illető törvényhatóságuknál bejelenteni, s vándorkönyvüket, a hatóságnál láttaozás után, érvényesítést végett a belügyminis-teriumhoz felküldeni köteleztetnek.
  6. Ezen szabályokban foglalt kellekekkel el nem látott utazók gyanusoknak fognak tekintetni.
  7. Minden városban vagy nagyobb községben, az utasok levelei szigorú vizsgálat alá veendő; hol azok egyszersmind mulhatlanul láttaozandók.
  8. Ezen rendelet pontos végrehajtását föltételező helybeli haladéktalan intézkedés, az illető törvényhatóság elnökének szoros felelősség terhe alatt meg-hagyatik.
- Báró Majthényi István, a komáromi várparancsnok, tábornokká neveztetett ki.

Debreczeni napló.

— Oct. 22-kén vasárnap estende véletlenül igen kedves vendég lepett meg bennünket — Vetter ezredes, a banáti tábor egyik hős vezére. Futó tüzként terjedt el a hír városunkban, hogy itt van a derék Vetter; és már 8 óraker fátylas zene harsogott szállása ablaka alatt, s Révész B. tanár férfias hangon üdvözlé őt; mire Vetter katonás rövidséggel válaszol: ő megesküdt a magyar alkotmányra, s neki Magyarország hazája, s ő kész ennek védelmére mindent megtenni. — Másnap korán reggel Várad felé vette útját. Kisérje szerencse őt útain mindenfelé.

— Bárha városunkban a honvédi gyalog és lovas rendes katonaság toborzói folytonosan működnek, elannyira, hogy még a kassai zászlóaljhoz is 200-nál több újoncz állott be nálunk, és a Württemberg-huszár ezredhez jelenleg is számos csinos legények szállítatnak tőlünk: mégis városunk a rárótt újonczokat közelebb is sörshuzás nélkül, csupán önként ajánlkozókából, állítá ki.

— Oct. 23-kán tartott városi közgyűlésünkben olvastatt b. Vay Miklós királyhágotntuli kormánybiztos levele, hogy nemzetörségünket indítsuk Kolozsvár felé; melly felhívásra válaszlatni határozatott: hogy miután örseregünk felfegyverkezett része az alvidékre már elküldetett, mihelyt az itthon maradtaknak fegyverök lesz, azonnal beindítandjuk őket.

— Molnár Péter kis prépost és debreczeni plebánus több ízben tanusított hon iránti meleg érzelmét oct. 17-kén a következő ajánlattal tetézte: azon derék honfiak honmaradt árvái és özvegyei felsegélésére, kik városunkból hazánk szabadságáért küzdendők, hadba mentenek, ötszáz váltóforintot ajánlott.

— Beszélük: hogy Nagy-Váradon az ott közelebb Arad felé átutazott debreczeni nemzetörsereget ráczokhoz méltó vad szivességgel fogadták; előttök az ajtót mindenfelé bezárták, és éhség-

gel tartották jól. — Gyarapodjanak a jobban azok a szives vendéglátó nagyváradiak; — a viszontlátásig; higgyék el, hogy mi nem éh kortytyal fogjuk őket elkínözni.

— Arad, oct. 17. Török Gábort kicseréltük 3 elfogott uhlánért. — Temesfelé az út el van zárva minden becsületes magyar előtt; az újaradiak is az ellenséghez szegődtek. — Oct. 19-én Zsurics kapitány első századunkkal ma reggeli 4 óraker Lippafelé parancsoltatt; és mi, a 2-ik század is, ma délután 2 órára parancsot kaptunk az elindulásra: mivel 600 uhlán 6 ágyúval kiszökött, és Lippánál keresztül akarnak törni. A mi fiaink erősen vágnak az ellenséggel szembe-szállani; az éjjel is vagy tizenkettőt a 2-ik századból, fegyver közt kellett erőltetni az itthonmaradásra.

— Simándról oct. 19-én írja egy debreczeni lovas nemzetör a debreczeni lovas nemzetörség utazásáról: Simándra 17-én érkezünk meg, s itt 18-án nyugnapot tartánk. 18-kán esti 1/2 11 óraker sürgönyt kaptunk Máriaassy örnagytól, mellyben bennünket Magyar-Pécskára rendelt, 9 mérföldnyi távolságra, s azt az nap estig be kell végeznünk, útközben kétszer etetvén; rendelé továbbá, hogy jóker igyekezzünk Pécskára, hogy legalább két óranyi időnk legyen pihenésre.

— Pécskáról írja N. L. depr. lovas nemzetör oct. 19-kén: ma délután értünk ide, ekkor már a tulsó parton roppant ágyúzás folyt, mind az ellenség, mind a mi részünkről. — Ma éjjeli 4 órától egész esti 10 óráig lovon voltunk, s még csak le sem szállottunk a lóról, s már tűzben voltunk. Most csend van, de felöltözve várjuk a riadót. Az ellenség a Blomberg uhlánjaiból, gyalog katonákból s rácz parasztokból áll; s nem tudni, hány esett el közülök; a mi részünkről 4 halott és 7 sebesült van. sib.

— Pécska, oct. 20. d. e. 9 ór. Midőn Pécska alá értünk, dobszót, puska- és ágyulövéseket hallottunk. Mi csak azt gondoltuk, hogy megérkezésünkre való örömlövések; midőn azonban a helységbe belovagoltunk, félreverték a harangokat s kiabáltak mindenfelé: itt az ellenség, az uhlánok berontottak. — Ekkor parancsot kaptunk: sebesen előrevágtatni, és a templomtéren közel a Maroshoz szakaszokban felállani. — A megtámadás előtt épen egy órával érkezett meg Máriaasi Aradról — melly ide egy állomás — 500 önkéntessel s két ágyúval. Tul a Maroson az uhlánok mintegy 200-an 4 ágyúval s mintegy 100 gyalogsággal lehetek. Itt tehát véletlenül útköz-zebe keveredtünk; de a számos összevissza fütölő golyók közül a debreczeni lovas nemzetörök közül csak egynek sodorta egy kissé a golyó a hátgerinczét; az aradi s pécskai nemzetörök közül egy rögtön meghalt, 4 megsebesült. A csata mintegy két óráig tartott. Megszüntével mi rendeltettünk a Marospartra előörökül; az ég sötét volt, az eső szakadt. Majd végre az orosz-házi lovas nemzetöröktől felváltatván, visszaindultunk a városba, hol a nép lámpakkal jött elébünk, s beszállásoltunk, ki hova tudott. A parancsot már megkaptuk: hogy most 10 óraker mintegy 3000 gyaloggal át fogunk szállni a Maroson az uhlánok üldözése végett. H. G. *)

— Válasz: A Kol. Híradóban a debreczeni postamesterhez intézett nyíltlevélre az itteni postahivatalnokok csak annyit válaszolnak: hogy legyenek meggyőződve a Kol. Híradó olva-

*) A helybeli számos családok megnyugtatósa végett folytonosan közölni fogjuk a debreczeni nemzetörség hollétérol s mozdulatairól érkező tudósításokat.

sói, hogy a debreczeni postahivatalnokoknak igen szívükön fekszik az, hogy a pesti postát Kolosvárra minél gyorsabban elküldjék, és a szabály ellenére is rendesen, a kolosvári posta elindulására kitűzött órán túl, várni szoktak a pesti posta megérkezésére; de mivel ez nem egy-két, hanem több órával szokott elkésni a feneketlen utak miatt, azt többnyire teljesen lehetetlen megvárni, annál inkább, mert nem a postahivatal határozza azt meg, hogy a postákat mikor indítsa utnak; hanem az neki szorosán elébe van szabva.

Vidéki tudósítások.

Szatmárnémeti, oct. 21. Mult közgyűlésünkben olvastatott fel a honvédi bizottmányának az elrablott ágyukat visszaparancsoló rendelete. Akarjuk hinni, hogy a megye nem leendő elég vakmerő tovább is dacolni a kormány rendeletével; másfelől, éppen most vesszük Bereg megye rögtön fegyveres-erő-segélyadásra felhívó levelét Munkács védelmére, melynek schvareze-gelb várparancsnoka zsoldos őrségével a várost osztrómállapottal s bombardoztatással fenyegeti. — Nemzetőreink egy része — derék és lelkes osztályparancsnoka Gyene Károly vezérlete alatt — most jött meg A. Megyesről, a környékünkbeni oláhmozgalmak félszékéről. 60 oláhízgató elfogattott, 3 főzinkos elillant. — Szerenese, hogy e széles alapra fektetett összeesküvés keletkezésében elfogatható, mely — a tett vizsgálat nyomán — már eddig is 40 oláh falat karolt át öszszetartó büns szövetségben. — Nemzetőrségünk lelkesedetten s harcra készen áll indulóra Bereg segélyére. — Csak egy bajunk van: fegyverünk nincs. De ezen is néhány nap alatt alkalmasint segítve lesz. — Közgyűlésünk a honvédi bizottmány legújabb rendelete folytán, a helybeli katonanövelde tisztjeit alkotmányos eskütelétele, középületeink felügyelőit pedig nemzeti lobogó kitűzésére kötelezte. — A derék Katona Miklós vezérőrnagy s szatmárvideki honvédsereg parancsnoka tegnap késő este érkezett meg városunkba. 28-ik számú honvédszázalója a télen nálunk szállásol. Felhívására, kaszárnyául, üresen kongó középületeink bármelyikét szívesen felajánlja közgyűlésünk. E szolgálatot alkalmasint a seminarium teendő; papnöveldéből katonanöveldévé alakulván át, a mennyiben tágas teremű téli alkalmatlan napokban, egyszersmind hadi iskola s gyakorlatok helyét is kellően pótolhatják. — Vezérőrnagy rendeletből a fenyegetett N. Bányá vidékére, alkalmasint nemzetőrségünk három első százada induland ki.

Nyiregyháza, oct. 22. Nevezetes helység a határos Szentmihály. Még mikor a nép el vala nyomva, két fő gróf-vezért adott a pecsovisoknak, s ki hitte volna, hogy e pár mákvirág árnyékában olly dicső lelkes nép szunnyadozik, mint a millyennek a szentmihályi népet a szabadság mai napja mutatja? Annyira ég az a háza üdvéért a hárczvágytól, hogy ma holnap aig marad néhány óra a falut őrizni. Midőn önkénteseket állított: majd minden helység fogpénzkeket fizette önkéntesit, de a szentmihályiaknak illyes mi nem kellett, a kebleikben honoló lelkesedés többet hozott közölök a zászló alá, mint a mennyi kellett, úgy hogy most rájuk 49 újoncz esvén, nem volt kinek sorsot húzni, mert 19—22 éves az egész faluban már csak 53 volt. Elment hát önként és örömmel mind az 53, s egyszem akart közölök szívenköven honn maradni. A mint pedig legközelebb a nemzetörök egy részét mozgóvá tették, a marmarosi oláhok ellen, sietett és iparkodott mindenki, hogy elne maradjon. Smidőn a kiválasztottak távoztak: sokat vissza kellett tartóztatni. Adjon isten sok illy magyar népet a hazának. — Ad vocem Szentmihály — eszembe jut, hogy ezen jeles falu is a Tiszavölgyben fekszik. Eszmétörödek a Tiszavölgy rendezéséről bizony csak töredékek maradtak. Az egész személyzet, mely dolgozik azaz fizetést húz, áll egy igazgató mérnökből, ki havonként felszedi nagy fizetését, és utaztat a társulat költségein, aztán négy mérnökből és két napszámósból. Mondják, a foglyokul ejtett horvátokból szandé egy csapatot napszámósok gyanánt Tiszánk part-

jaihoz rendelni. Dicső gondolat! A munkától úgy is elvonatnak férfiak karjai: pótolják azok, kik ennek okai.

Fővárosi újdonságok.

Gróf Batthyány Lajos Hegyaluból (Vas megyében), hol ott eltört karja betegágyának szegze, Pestre, egyik tiszta jelleme s hazafisága miatt régóta tiszteletben álló képviselőhöz a következő bizodalmas levelet intézte:

„Tisztelt barátom! Hat nehéz hónapon át küzdöttem a kormány gondjaival, s midőn a körülmények kényszerűségénél fogva visszalépek, teendő mindent, mit a hon tölem mint hű közpolgárától igényelhet, az első, mit izlelnem kell, keserűség. Mert mi lehet keserűbb a tiszta keblű hazafira nézve, mint midőn az úgy is anyai eselszövényvel körülhálózott s ocsmány árulással veszélyeztetett hazában rejtelmességgel vádoltatik? Ha valaki eddig követett politikámat egycsenes kárhoztatja, ezen nem ütöközöm meg; de arról nem gyanúsíthat, arról nem szabad senkinek gyanúsítani engem, mintha titkos működésekre, hazám függetlenségét veszélyeztetőkre, használtam volna befolyásomat, mert ezt egész multam, nyilvános térrei fellépésem óta a mai napig, mely nyitott könyv gyanánt fekszik a nemzet előtt, tökéletesen megzafolja. Sokan leginkább azon akadnak fen, mit csináltam s mért voltam annyi ideig Bécsben? Hogy e tekintetben is megnyugtassam a kételkedőket, száraz röviden tényeket fogok elsorolni; szóljanak azok.

On tisztelt barátom tudja, miként a honvédelmi bizottmány s több nálam öszszegyűlt képviselők megegyezésével mentem a táborba, ott Lamberggel találkozandó, s őt, a mennyire tölem függ, a törvényes téneni maradásra kényszerítendő. Ott azonban nem találtam, s azt hittem, tán Jellasic táborában lesz, s azért Mőga fővezér megegyezésével Bubna őrnagyot oda küldöttem olly utasítással: miszerint még azon éjjel Lamberget vezért nevében egy találkozóra kérje meg, ha pedig még nem volna ott, itlétemről említést se tegyen. Bubna őrnagy Lamberget természetesen ott nem lelven, azon reményben, miszerint Lamberget ezalatt megérkezendik, eszközölte ki minden előleges tudomásom és befolyások nélkül a fegyverszünetet. Ezt csak azért említem meg, mert e fegyverszünet létrehozását is, mint egy gyanúsítólág, némelyek nekem tulajdoníták. Ekor hozták a táborba küldött képviselők a háznak azon végzését, mely nemcsak ellenem bízalmatlanságon alapult, hanem hitem szerint hadi seregünkre nézve is veszélyes leendő. Ezt kijelenttem az oda érkezett képviselőknek azon tanácssal: miszerint ezen tárgyat minden beleavatkozásom nélkül terjeszteni a tisztú kar elé, mi megtörténvén, vaszélyességéről öök is meggyőződtek, s azért a végzés kihirdetéséről el is állottak, midőn az öszszes tisztú kar megígérte és kinyilatkoztatta: hogy öök, ha Jellasic a manifestumnak nem bódol s öök megámadandja, fegyvereiket addig le nem teszik, míg seregei közül csak egy is e haza földét tapodja. Innen Pestre indulván, útközben egy futár által Lamberget kimultaról tudósítottam, s egyszersmind ő felségének hozzáim intéztem három rendbeli kéziratot kezemből szállítottam. Felszólítottam, t. i. hogy Lamberget mint hatalmazott kir. biztosnak, s Majláth Györgynek mint helytartónak kinevezését, s az országgyűlés elhalasztását tárgyzó okleveleket ellenjegyezzem. Rögton visszasiettem a táborba, hogy, miután Lamberget már az öök között nem volt, magam szólván Jellasichelel s a kir. kézirat által igazolván Lamberget kinevezését — mert Jellasic ezt a manifestummal együtt csak kóborolást látta — öök arra bírjam, hogy seregével együtt ez országból kitakarodjék. Ez nem sikerült. Ekor indultam Bécsbe s pedig két okból: először, hogy a kapott kir. kéziratok törvénytelenségét kifejtsem; másodsor, hogy Lamberget szomorú halálára nézve a dolgot kiegyenlítsem, nehogy önkény és rosz akarat ezen eseten egy statuscapás merényletére felhasználja. Es sejtven már ekkor, miszerint ügyeink legközelebbi fordulata Bécsben fog eldőlni, azért is mentem oda, hogy törökveim által a fenyegető veszélyt öök hársítam el, honnan az hazánkra nézve leginkább származott. Szóltam Wessenberggel, mint a kihez mindig utasítottam, s mondtam neki, miszerint helytartót a törvény nem ismer, az országgyűlést pedig elhalasztani vagy berekesztetni a törvények értelme szerint addig nem lehet, míg a budget tárgyalva és befejezve nincsen, s ezért az e tárgyan kiadott okleveleket ellenjegyezni nem fogom. Lamberget ügyében pedig mondtam, hogy a mint e szomorú eseten illetőleg a törvényes nyomozás szükséges, úgy azt politikailag egy coup d'etat végbevitelére kizsákmányolni annál kevésbbé lehet, midőn ezt a képviselőház is általánosán roszalta. Arra is figyelmeztettem öök, miszerint e szomorú eseten közvetett okai öök is, mert ez a törvényes formák mellözésének gyászos következménye, s nehogy effélékre újolag okot szolgáltatassanak, küldjék hozzáim báró Vay miniszterelnök kinevezését, mit ellenjegyezni köteleességemnek ismerem. Ezen értekezésnek eredményeként a következő napon megkaptam ö felségének azon kéziratát, melyben hivatalról lemondásom elfogadtatik, s egyszersmind megküldetett b. Vay miniszterelnökké nevezetése, egy más irattal megtoldva, melyben fölkerettem, hogy b. Récsy Ádám kinevezését hg Eszterházy helyébe

ellenjegyezzem, mit természetesen nem tettem, midőn a lelépő miniszterelnök törvényesen csak utódat ellenjegyezhet, ennek levén hatalmában miniszterarsait megválasztani s megerősítés végett fölterjesztetni. Erről Wessenberget egy irat által tudósítottam; egyszersmind figyelmeztettem báró Récsyot, hogy ne hagyja magát eszközül felhasználni egy készülendő statuscapásra, mit ö nekem egyelőre meg is ígért. Nem sokára azonban tudomásomra jött ama híres manifestum, mely ellenjegyezve van b. Récsytól, s a mely Magyarország függetlenségét semmivé tenné; fölkerestem tehát öök, s midőn találkoztunk, tanuk előtt szemére vettem ingatagságát és törvénytelen lépését, a manifestumról pedig kinyilatkoztattam, miszerint az olly megvetése minden törvényszerűségnek s önkényes hadizenet a magyarok ellen, mely után Magyarország nem marad más hátra, mint önvédelméről gondoskodni. Es ezzel többé dolgom nem levén, füstépt oda hagytam Bécsbe, és Sopronon keresztül jószágomra mentem, hol felszerelvén magamat s fegyveremből ellátva tiszteim s volt jobbágyaim közül is többeket, csatasíkra indultam, hogy mint hű fia szeretett hazámnak nemcsak tanácsosal, hanem életemmel és véremmel is öszszinte szolgálomat bebizonysítam. Azonban a gondviselésnek másképp tetszett rólam rendelkezni, s egy szerencsétlen esés következtében jelenleg ágyhoz szegve tetlenül vesztegelnem kell, de hiszem, miként rövid idő alatt ismét gyülekszik rocsolt karomban annyi erő, hogy a hazát duló ellenséggel szembe szállhassak, s a győzelem dicsőségében, vagy ha lenni kell, a gyászos, de nagyszerű temetkezésben részt vehessek.

Ezekben van Pestről eltávoztom óta napjaim rövid vázlat. A mi pedig a számtalan pletykákat illeti: sokkal többre becsülöm magamat, semhogy azok mindenkire válaszolgassak, melyek ugys már olly szemtelenekké fajultak, miszerint még az Augsburgi Allgemeine szerkesztőjét is mardosta a lelkiismeret, és kénytelennek érezte magát egy csillag alatt oct. 7. 281. számban védelmemre szállani. Azt sem hittem, hogy illyen védelmezőre szoruljak!.. Egyébiránt csak záradékol jegyzem meg, hogy én soha semmit miniszterarsaim beleegyezése nélkül nem tettem, ollyanokról pedig hallani sem akartam, mik által az 1848-ki törvények megcsontattak volna; azt nemcsak soha nem változott jellemem, hanem mind privat nyilatkozataim, mind nyilvános és hivatalos előadásaim eléggé bizonyítják. — Gr. Batthyány Lajos.

Hétfőn, oct. 16. Egy maga nemében rendkívüli szónoklat tanui valánk. Tausenau orvos tudor, s a bécsi democrata egyesület elnöke, Pesten mulatván, a muzeum terén népgyűlést tartott. Beszédének fő czélja volt a tiszta democrata igazságát és végdiadalmát mint bizonyost festeni, s egyszersmind a németeket, s különösen hazánk német ajku lakóit a német Austria nevében a magyar ügygyeli szoros kapcsolatra figyelmeztetni s élethalál szövetségre buzdítani, mert e két nemzetnek az absolutismus hydrája irányában együtt kell győzni vagy veszni. A szónok hatalmas egyénisége, tehetsége, s az igaz ügy, melyért keblérzó szavát emelé, egy iránt követelnek bővebb jellemzést. Illyen német szónokot még nem hallottunk. Lángba mártott ecsettel festé beszédében a camarilla gaz politikáját, mely annyira ocsmány, hogy — ugymond a szónok — még maga az álnokság apja a vén Metternich is elpirulna s visszarettenne tőle. A haza atyja (Landesvater) mosolyg; az udvar, Bombelles, Cibini, elfojtva nevetnek; a nagy urak — az aristocrazia — a magasban már szörpölik a remény holdogitó levegőjét; a rendőrség szaglál, s a cancellariák völgyi marhája lent a mélyben már orrongja a diadalszókat, s a koronás szörnyeteg a Néva partján nyerit örömben! S a Habsburgok táplálva minden öseik s jelen tetteik alávalósága által, készülnek bakói lenni a népjogoknak, s míg nekik a trón nem lesz egyéb, mint az absolutismus torlasza, a népnek ellenében a szabadság torlaszait kell építeni. Mert között a leggyávább is bebizonytá, milly elvete-mültségre képes, ha keblében kitor a fejedelmi ördög, s kész emberszivekkel kövegni az út trónja felé. S hogy illy galád eszközökkel működő ellenségeinken diadalszöködjünk, szűlség, hogy német, magyar élethalálra együtt tartson, s néparuló mindazon német, ki a magyar ügyért életét áldozni nem kész. Mindezek ellenében a democratiát kell állítani, mely nem irott papiros, melyen Jellasic biztossá nevezetése áll, s melylyet szét lehet tépni, mely nem pergan entre írott, s egy tollvonással megsemmisíthető, vagy aristocrazia s absolutismussal beundokítható állomány. A democrata a népek Messiasa. A demo-

cratia
mind
kell,
nak is

a pián
érsek
ban c
ban is
va, s
csatáb
foglyo
sérték

pat ál
csapat
Berze
kítand

elégg
ott mir
szinész
dek kö
czára
mésség
zemplé
ák, a
gát. Ez
takra b
emelő
kezd é

egy int
vert fog
— F
rög for
nak ne
készítet

Or
A k
órákor
esemen

A la
tatik vé
nek kin
legnagy
hatni,
lekesed
dibizott
vezérle
folyó h
kal meg
vertesek
verett

sonlag
közeleb
sereg K
nyait, r
nyen m
tisztet
a fogly
Ezen gy
vedett v
5; nehe
14. —

gát kör
a Drává
roz; Pe
regeivel
iránt is
deletele
lag fog
jobb sik
kezkbe
bizhatni

tetett,
ben kez
lai már
dolgoz
Latourn
gatván,
lésben f
zöltük).

parancs
zászlók

cratia isten, mint isten vala az üdvezítő, kit mindnyájan ismerünk, s a democratiának győzni kell, habár a reactionarius pokol kapui támadnának is ellene.

Koss. Hirl.

— **Suhajda**, természettudomány professora, a piaristáktól, beállott katonának. — A kalocsai érseki megyéből is egy misemondó pap e napokban csapott föl Pesten. — A József-kaszárnyában ismét 100 új honvéd tüzér van már betanítva, s harczzomjában várják a perczet, mellyben csatába fognak indittatni. — Budapest a horvát foglyoktól megtisztult. Tegnap az egri várba kísérték őket.

— A Jászkuhságban alakuló „Lehel” lovas csapat állandó 1000 főből 3 osztályban; a Hunyadi csapat szinte 1000 főből 3 osztályban; végre a Berenczey k. biztos által a székelységben alakítandó Mátyás-lovas 1300 főből 4 osztályban.

— Azok, kik a táborból jönnek, nem győzik eléggé magasztalni azon lelkesedettséget, melly ott minden embert keresztülhat. — A sok vidéki színész, debreczeni, pataki diák, kik a honvédek közé álltak, a sorokba jó kedvet vittek, dacára a kedvezőtlen időjárásnak, vigság és elmésség és mulatság uralkodik mindenfelé. — A zempléni bataillonba vagy tizenhét jóra való deák, a pataki collegium katusából vette be magát. Ezek a zászlóaljat mindenféle magyar nőtátra betaníták. Szemtanók szerint valami lélekemelő jelenet, midőn így egy egész bataillon rá kezd énekelni.

— A népfelkelés úgy van organisálva, hogy egy intérsé Pesttől Pozsonyig minden ember fegyvert fog.

— Fegyvertárunkban, mint a hangya, úgy sürgő forog a tömérdek munkás. Európában e gyárnak nem lesz párja. Még a tüzi fát is gözerőre készített gép fűrészeleli.

Országgyűlési tudósítások.

A képviselőházat oct. 20-án délelőtti 12 órakor tartott rövid ülésében a következő újabb eseményekről értesíté az elnök Pálffy János:

A lajthai tábor átalakítása igen jó sikerrel hatatik végre. Több tisztek elersztetvén, újak lőnek kinevezetve. — A kinevezéseket a sereg a legnagyobb lelkesedéssel fogadá, s általában mondhatni, hogy vitézeink közt a legjobb szellem s lelkesedés uralkodik. — Görgei őrnagy a honvédbizottmányhoz azon tudósítást küldé, miszerint vezérlete alatt csapataink Jellasics előcsapatait folyó hó 18-án Brucknál megtámadták, s azokkal megütözték. — Az ellenség, melly János vértések és vadászokból állott, diadalmasan szétveretett a mieink által. — Perczel ezredes hasonló győzelemről tudósítá a bizottmányt. Legközelebb ugyanis ő és Gáspár őrnagy a horvát-sereg Kotori és Letenye körül tanyázó maradványait, midőn a Murán átmenni készültek, könnyen megverte, s közülök 800-at a közeli tóba ültetett — tett fogolylyá. Midőn a tudósítás kelt, a foglyok Veszprém felé már utban voltak. Ezen győzelemhez aránylag az ütközetben szenvedett veszteség részünkről csekély. Halott van 5; nehezen sebesült 7; könnyen sebesült pedig 14. — Nugent Muraközben sánczolni kezdé magát körülbelül 3000 emberrel. — Gáspár őrnagy a Drávát átlépven, a horvát határszéleken táboroz; Perczel pedig Csáktornya felé húzódik seregeivel. — Az aldunai tábori erő gyarapítása iránt is megtevé a bizottmány a szükséges rendelkezeteket. — Táborunk rövid idő múlva támadólag fog fölépni. A bizottmány erre nézve a legjobb sikert várja, mert a seregek vezérlete oly kezekben van letéve, mellyekben teljesen megbízhatni. — Az erdelyi lázongást illetőleg jelentetett, hogy a királyi biztos ott a legerélyesebben kezd működni, s hogy az összeesküvés számai már kezében vannak. Minek következtében a dolgok itt is mihamarább jobbra fordulandnak. — Latournak egy b. Puchnerhez írt sürgönye elfogatván, a bizottmányhoz felküldett, s ma az ülésben felolvastatott. (Tartalmát már korább közöltük). Felolvastatott továbbá a péterváradai várparancsnok jelentése, miként a várban a nemzeti zászlók kitűzték, s a katonaság a legnagyobb

lelkesedéssel esküdött a honvédelmére. — Az ülésben hozott határozatok közül megemlítendő, miszerint kimondatik, hogy mindazon képviselők, kik nem hivatalos küldetéssel mentek el, a legközelebbi idő alatt visszatérjenek.

A nemzeti képviselőháznak 1848-iki oct. 15-kén hozott s a felsőház által egyhangulag elfogadott határozatai:

A honvédelmi bizottmány nevében jelentetvén, hogy miután a lajtha melléki tábor az Austriába való bevonulással, vett utasítása következtében felhagyván, rövid ideig pihenni fogna, e nyugalomidőt a hadsereg reorganisációjára fordítani szükséges. — A nemzet képviselői a vitéz magyar hadseregek magyar lábára állítását elhatározzák, s ennek következtében rendelik. 1) Hogy a magyar háromszin felvétele az ezredéknél rögtön eszközöltessék, minden magyar ezrednek zászlója, minden tiszt öv, minden jel, s csakörözsza ennél fogva magyar háromszinű leend. — 2) Hogy valamint az ország minden hatóságai, tisztviselői s polgárai minden kivétel nélkül, a nemzet képviselői és a honvédelmi bizottmány rendeletei iránt engedelmisséggel tartoznak, ugy különösen a magyar hadseregek tisztei kötelezetnek, hogy a nemzeti képviselőház végzéseinek fejet hajtva, az ország kormányzatát teljhatalommal vívő honvédelmi bizottmány utasításai és parancsai iránti feltétlen kész engedelmisséggel kijelentsék, ki pedig feltétlen engedelmisséget nem fogad, fizetése megszüntetésével szolgálatából tüstént bocsáttassék el. — Ki ellenkezőleg cselekszik, a honárulás bűnébe esik.

— A nyugalmazott katonatisztek a magyar alkotmányra és a nemzeti képviselőház iránti engedelmisségre felesketendők. Kik az esküt letenni vonakodnának, azonnal nyugpénzüket vesztik el. — Melly határozat a felsőházzal is hozzájárulás végett közöltetvén, foganatosítására a végrehajtó eszközöket a honvédelmi bizottmány alkalmazandja. — Az ország szükségének fedezése, valamint a pénzforgalom könnyebítése végett: A nemzeti képviselőház a pénzjegyek kibocsátása iránt a felsőház hozzájárultával hozott határozat nyomán, az öt forintos bankjegyeket kívül nagyobb öszvegű pénzjegyek kibocsátását s azoknak az ország kötelezettsége mellett minden országos és más közpénztárakban teljes névszerinti értékükben ezüstpénz helyett leendő elfogadását elrendeli, a végrehajtásra a honvédelmi bizottmányt felhatalmazza, és e határozatát hozzájárulás végett a felsőházzal közli. — Almassy Pál alelnök, Ludvig János jegyző.

Belföldi hírmondó.

— **NBeckerek**, oct. 16. Folyó hó 12-dikén egy járásbeli szolgabíró bejött Beckerekre, és azt nyilváníttá, hogy mintegy 2500 rác a tamasovácsi táborból, N.Kikindára fog húzódni holnap. És a jósát teljesít, mert Erzsébetváza alatti pusztán egy félóra távolságra a mi előreinktől szépen elmasiroztak a rácok mintegy 500 szezérel, s mi másnap 9 órakor tudtuk meg a vásárra bejövő falusiaktól. — 16 órai lovaglásomból épen akkor szállottam le lovamról, midőn ismét az ágyúk durrogása, trombiták harsogása riadót jeletettek. Minket, a bihari lovas nemzetőrség egy századát rendeltek ki az ellenség után Sz.Györgyre nyomulni, Kikinda felé elébe pedig egy huszár századot és egy osztály gyalogságot. Mi az egy állomásra fekvő Sz.Györgyöt elértük, s a falu alatt levő hidat elfoglaltuk, ott vártuk őket vissza; de másnap reggel Beckerekre visszarendelttünk. Huszáraink NKikindán a gyalog osztálylyal ugyanazon nap az ellenséget megtámadták, de azoknak hatszor annyi többségén győzedelmet nem vehettek; így seregünknek vissza kellett húzódni, minthogy a n.kikindaiaknak is nagyobb része a rabló csoportokhoz szegődött; azonban sürgöny által Pigetty százados segítségét kérvén Kiss ezredestől, hogy az ellenséget nagyobb erővel 15-dikén hajnalba megtámadhassa. A segítség megérkezett, de már másnap hajnalban, midőn a megtámadás órája ütött, a rácok rablók ugyanazon uton, mellyen mentek visszahúzódtak; — 12 1/2 órakor épen leveesztünk

a casinoban, midőn ismét az ágyúk durrogni kezdettek, lóra ültünk, hogy a már messze haladt ellenséget bekerítsük: de csak a város végéig mentünk, mert tudunkra esett, hogy az ellenség két órányi messze jár. A n.kikindaiak érdemelt büntetésüket megkapták, mert seregünkkel az egész város porrá és hamuvá tétetett, a rabló rácok közül pedig 38-at elfogtak a falusiak. — Mi, bihari lovas nemzetőrök, eddigelő még csak egyszer voltunk ellenség előtt, utunkban, midőn Szárcsát 2000 rabló megtámadta: kik miután benünket három ágyúlövessel megtiszteltek, gyalázatosan sánczaikba befutottak.

U. I. Ezelőtt egy órával jött meg a hivatalos jelentés Kis Ernőtől, hogy míg a mi seregünk az ellenség előtt állott, a kikindai rácok 150 magyar és német lakost bent a városban felkonczoltak; mit a mi seregünk megtudván, berohant a városba, és valamennyi rácot talált, mind leapritotta; a város bíróját pedig, a ki házról házra járt, hogy az asszonyok is nyárssal és forró vízzel pusztítsák a magyarokat. — elfogatott és felakasztatott, a város pedig hamuvá tétetett; Beckserekre látszik Kikinda égése, pedig 6 mérföldnyi távol van.

Pércsy.

— **Bártfa**, oct. 13. Sürgöny útján érkezett a város tanácsához f. hó 12-kén gallicziai Tarnov városban kelt s ugyanaz nap éjjeli 2 1/2 órakor postára feladott levél, mellyben cs. k. altábornagy Simonics tudatván, hogy a császár és király legmagasabb meghagyása folytán, parancsnoksága alatt levő seregevel Gallicziából honunk felső részeire indul a végett, miszerint a dunamelléki esetek által honunk más részeiben is felzúdított kedélyeket lecsilapítsa stb. Miután ezen levél folytán a közgyűlés által egyhangulag kimondatott volna az: hogy ezen katonaságnak városunkba jövetelét csak azért kénytelenítettik nem gátolni, mivel e város lakosai olly tetemes erőnek sikerrel ellentállani képtelenek, abban állapodott meg a közgyűlés: hogy egy, a parancsnok elébe menendő küldöttség által ki fogja nyilatkoztatni: miszerint a király legmagasb meghagyása szerinti benyomulása törvénytelen; mert e város hatósága kebelében katonaszállítások iránt eddig mindig felsőbb hatóságtól érkezett rendelkezések által értesítettet, ez most elmellőztetvén, a közgyűlés Simonics katonáit nemcsak hogy barátainknak nem, de mostani körülményekben ellenségeinknek tekintti, — miért is bejövetelét csak azért nem gátolja, mivel olly roppant erőnek ellentállni tehetetlen. A mai nap délutáni óráiban ugyancsak f. hó 12-kén már Duklán kelt s éjjeli 11 1/2 órakor feladott azon levele érkezett ő altábornagyságának, miszerint „ingetretener Verhältnisse gemász“ parancsnoksága alatt levő s felső Magyarországra szánt serege Bártfán keresztül oda nem menend. — Oct. 14. magán hírek szerint Simonics altábornagy Bécsnek tart.

— **Törökbecse**, oct. 14-kén. Tegnap itt ütközetünk volt a lázadókkal. Reggel fél 6 órakor közel 1500 szerb által megtámadtunk; s amár erőnk alig ment ezerre, kik közül 600 csongrádmegyei nemzetőr volt, 60 a Thurszki ezredéből, a többi pedig törökbecsei lakos volt, még is 2 egy fontos csajka-ágyuval a sikon majdnem 9 óráig ellentállottunk. Ekkor, mivel nekik egy 12 fontos, 1 hat fontos és 8 darab kisebb nemű ágyujuk volt, behúzódtunk a városba, s ott a már kész barricádok megül védelmeztük magunkat délután 3 óráig. Ez időpontban Ó-Becséről részünkre segítség érkezvén, az ellenség visszavonulni kezdett. Mi utána rohantunk, s közülete többet felkonczolánk. Az ellenség részéről elestek száma sok, de nem tudható, mert még most is az utcán és a mezőn hevernek agyonlőve. — Közölünk egy halt meg és 18 sebet kapott. Csuka alezredes, ki itt előrségi parancsnok, olly lelkesen működött az ütközet alkalmával, miképen teljes dicsőretre érdemes. A sebesültek közt van Kirschner Károly csongrádmegyei nemzetőri őrnagy is. Sebe azonban nem veszedelmes. — Csataunk reggeli 1/2 órától esti 6 óráig tartott. S ez is nék leczkéül szolgált a rácoknak. A helybeli s franyovai rácok a lázadókhöz csatlakozván, gyujtogattak; de hiú futamodókkal együtt

el nem hordák irhájukat, nem fognak többé sz. Mikuláshoz fohászodni, mert a nép által leölettek. Nemz.

Arad, oct. 17. Tíz nap óta ostromállapotban vagyunk. Örökké fegyverben, riadó éjjel-nappal. Oka e harcziás állapotnak Berger János várparancsnok. Sopronyi ember. Közvitéből lett tábornagygyá. O valami Siliák nevű horvát ezredes tanácsára, Blomberg hozzájárultával, Jellasicht játszáná e vidékben. — Azóta egyéb nem történt annál, hogy Török Gábor élelmzési biztost mint kezest, utjából visszatértekor elfogták, és tegnapi őrizet alatt tartották. 10.000 pfrtot elvették föle, és nyugtatványozták. Furcsa természetű van a reactionárius háborúnak. Ugy látszik, mintha a szabadság-rabláson kívül álléle pénzrablás is megfér a katonai becsület és a császárhozi hűség mellett. Tegnapi szabadon bocsátottak. Mondja derék polgármesterünk, hogy ők ott bent nem hiszik Latour felakasztását, nem hiszik ez események újabb fordulatát. Feltették magokban, hogy semmit sem hisznek egyebet, mint a mi érdekükkel összefér. P. H.

Perezel Mór jelentése. Hadossa, oct. 18. r. 5 órákor. Tegnapi, azaz oct. 17-dikén, mind Letenyenél, mind Kottorinál sikerülvén az ellenséget megszalasztani, és e két révet elfoglalva mind a két hadosztályt átszállítani, még az nap délután mind a két hadosztály nagyszerű eredményhez jutt. Jelezen az 1-ös hadosztályból az átszállított Hunyadi és zalager-szezi népségből, Trangusz őrnagy úr vezérlete alatt mintegy 3 század sietve üzöbe vevén a szaladó ellenség egy részét, azt utólré, meglamadá, és 700-at fogolylyá tett. Mind jó fegyverrel ellátott horvátok, rendes katonasízek vezérlete alatt. Ezek mind, még az nap este útnak indítottak Kanizsára, és onnan Veszprémbe. — A Gáspár őrnagy úr parancsa alá adott második hadosztály a már bejelentett átkelésen és 1 ágyú elfoglalásán kívül, hasonló vitéz és eredménydús tettekkel dicsekedhetik. Épen ma hajnalban veit jelentés szerint ő. Domborúnál az 1900 főből álló ottani iller sereget meglamadván, megverte; az ellenség sok halottal vesztett, 3 tiszt és 100 ember elfogatott; Bornemisza kapitányuk és vezérok is agyonlövetett. Mi ott két halott, és néhány sebesültet számítottunk; egy ló elesett, 1 megsebesült. — És így mindössze e két hadi actióban 4 halottal s körülbelül 5 nehéz és 12 könnyű sebesültet számítottunk. — A sereg mindenütt általában derekasan viselte uagát. — Ma Csáktornyára indulunk; ez igen meg van erősítve.

Bécs, oct. 17. A császár egész kíséretével 14-én érkezett Olmüczbe. Az egész bemenetelt mély hallgatással vették a város lakosai, csak a katonák ujjongtak elől és hátul.

Batthyány Kázmér f. hó 19-ikén Pécsen kelt hivatalos jelentéséből következőket tartjuk kiemelendőknek: A haza bocsátott foglyok legjobb hatást tettek, felvilágosítottak ellenünk szám-talan hamis rágalmat, magasztalák a magyar vitézséget s nagylelkűséget. Még előttevaló napon Eszéken proclamatiót bocsátottak ki, hogy hamis, valótlán állítások a magyarok győzedelmi kürtölése, másnap azonban jöttek az ezernyi élő bizonyosságok; szegény és némaság váltá fel a szájhösködést, a drámai örömet, a népfölkelés szétoszlatást, s a dolgok a Drávan túl nagy fordulatot kezdenek venni. Csak minélelőbb legyen Eszék tiszta magyar seregekkel megrakva, ezekkel, vagy a körülmények szerint még ezek előtt is a baranyai mozgó őrsereg egy zászlóaljával átmenve, Eszéken a törvényes tiszti kart megye és városnál visszahelyeztetem s a törvényes rendet helyreállítom. — Bunyk a haza bocsátott foglyok elől megszökött Pozsegába vagy Zágrádba. — Végre tehát Eszéken is győzött igazságos ügyünk, s ámbár Jovich várparancsnok által hivatalos értesülés után nem, de hitelt érdemlő tudósítások nyomán állíthatjuk, miszerint tegnap, oct. 18-kán a magyar zászló Eszéken csakugyan kitűzetett, s a várőrség, kivéve a Zanini-ezredbeli tiszteket, részünkre nyilatkozott. K. H.

Kolozsvár, oct. 18. A székely nemzetnek a reá nézve emékezetes Agyagfalvi réten tartott nemzeti gyűlése kezdetéről, és első napi, n. m. october 16-ki nevezetesebb eredményéről, a gyűlés elnöke gr. Mikó Imre úr ő nagyméltóságától e hivatalos tudósítás érkezett városunkba: A székelység n. Csik, Háromszék s csekélyebb számmal Maros és Aranyosszékekből october 15-kén szép rendbe egybesereglett.

Szerkesztők: Telegdi László és Szanka József. Kiadó: Telegdi Lajos. — Nyomja Debreczen város könyvnyomdája.

A még eddig rendes katonaság illető tisztjeik vezérlete alatt fegyverbe, a többiek karddal felfegyverzett papjaik vezérlete alatt jelentek meg. October 16-kán d. e. 10 órákor a gyűlés megnyitott. Mindezek előtt határozatott: a magyar király V. Ferdinand és magyar alkotmány iránti hűség és engedelmségre valóhittelétel.

Mi a hatvan ezeret felül muló sokaság által, ide érte a katonaságot, és annak tisztjeit is, legkevésbé sem gyanusítható készséggel letéte-tett. Végezetett: hogy e hitet a katonaság külön is letegye.

Határozatba ment: egy a szász és oláh nemzetekhez proclamatio megírása, mellynek során annak nyilvánítása mellett: miként a székely nemzet a magyar királyhoz és magyar alkotmányhoz hűséggel és engedelmséggel, a magyar haza bármí felekezeti lakossaihoz testvéri vonsszalom-mal viseltetik, s mindenkinek jogait tiszteletbe tartja. A szász s oláh nemzetek is a felség s alkotmány, ugy a székely és magyar nemzet iránti hasonló érzelmek tanusítására felhivatnak.

Nyilván kifejeztetvén: miként az ellenségeskedést a székely nemzet hasonlóval torlandja vissza. Határozatba ment az is: miként az összes székelység az idei 22-dik törvényezikk alapján nemzeti honvéddé alakuland.

S addig is mig a székely katonáknak és illyenekké lehető átalakítása valósággal megtörténhetnék, a katonaságnak a hazai főhadí vezérségtől minden függése megszűnik.

S annak kormánya addig is, mig a magyar ministerium egy fő parancsnokot rendelne, az erdélyi részekben jelenben létező kir biztos b. Vay Miklós úr vezérlete alatt, a székely székében működő kormánybiztosok, és székely huszár ezredes Sombori Sándorra átruházatik.

Ezen végzéshez képest a Csiki és Háromszéki jelen volt katonaság, s annak tisztí előljárósága, a felség s magyar alkotmány iránti hűségre, a magyar ministeriumtól függésre meghiteltetett.

Valamint arra is, hogy az erdélyi részekben még létező fő hadivezérség által ezután ne talán teendő rendeleteknek engedelmeskedni nem fog, a katonaság főparancsnokai a szószékre lépve szóval s szívvel nyilváníták a felség és magyar alkotmány iránti hazafias érzelmeket.

Végre felszólítandónak határozatott: a kir. biztos, az Erdélyi részekből minden idegen katonaságnak eltávolítására, ugy a gyulafejevári várnak, s e honbeli minden más erősségeknek biztos székely őrizetelli ellátása eszközzésére.

Külföld.

(Récsey vállomásának vége.)

2) October 6-án 10 1/2 óráig fogva 12 óráig a Kriegsgebaudeban egybeült ministeri tanácsnál voltam. Latour Jellasichek két levelét adá nekem át, olvasás végett. Az elsőben a velencei útközetről és az arra következő visszavonulásáról a magyaroknak Martonvásárig, ir, s hogy ő (Jellasic) segélynyerhetés végett Bécs felé vonult. Másik levelében Jellasic kivált, majd több lovasságot s a bécsi gárdának a gloggniczi vasútoni küldetését sürgeti, jelentvén, hogy a horvátoknak egy részét, mely csak házi montourral van ellátva (szép az a horvát házi montour!) visszaküldte. — 1 1/2 órákor Menzdorf által vevém elbocsátatásomat írásban, de egyszersmind azon szóbeli meghagyást, hogy azonnal Kremsbe siessék az udvarhoz, ő felsége parancsait Vay megérkezétségéig ellenjegyzendő. October 9-kén 3 órákor utólrém az udvart, mely már két órányira volt Kremsen túl. Ő felsége 6000 főnyi katonaság kíséretében utazott. 3/4 4-re a királyi asztalnál ebédelttem, hol Hornbostel minister is jelen volt. Ő felsége nagyon örvendett megérkezésemem. Ebéd után Károly Ferencz főherczeg abbéli kívánságát nyilvánította, hogy Bach (a mosolygó Mephistopheles) megtartsa ministeriumát, mire én kétkedésemet jelentém ki, minthogy Bach elvesztette popularitását. 7 órákor újra audentiám volt Károly Ferencznel; a főherczeg maradásra kényszerített, de kijelentvén, hogy e felől a hivatalnokokat kellene értesítenem, a főherczeg elbocsátott, meghagyván, hogy Olmüczbe okvetetlen megjelenjek. 10-dikén reggel oda hagytam az udvart, és 4 órákor Bécsbe értem, honnan minden felsőbb meghagyás nélkül s csak saját ösztönömből 4 1/2 kor Auersperg táborába mentem. Itt hosszasan elbeszéli a vallatot, hol volt, hol nem volt. Végre Jellasic szállására ért. Minekutánna-ugy folytatja — Jellasicot üdvözöltem, egy falatot és egy pohár bort vevék magamhoz, de sem politikáról, sem háborúról egy szót nem szóltam. Erre Jellasic is

poharat emelt auf die Gesundheit meines Freuden Récsey!! és ittunk. Rövid negyed órány mulatásom után Zeisberg bérkocsimba kísért és 6 1/4 órákor Bécsben voltam. A többi tudva van. De hecsületemre és üdvös-ségre ismétlem, hogy sem írásbeli sem szóbeli parancs következtében nem eselekém, midőn Auersperget s Jellasicot meglátogatám, sőt az udvar nem is tudá, legalább este 10 óráig nem tudá Jellasic hollétét, mert addig Lobkowitz herczegnél voltam. Bécs, october 11. Récsey saját keze. Koss. Hirl.

A bécsi országgyűlés oct. 16-diki ülésében Schuselka egy telegraphi depest olvasott a távollevő császártól, mellyet ez a hozzá küldött országgyűlési küldöttségnek mondott, illy foglaltal: „hogy a császár az országgyűlésnek eddigi működésével teljesen elégedett, és fölhívja, miként továbbra is a szokott módon folytassa működését minden austriai népeknek javára, és ő minden intézkedését arra fideritandja, hogy az országgyűlés üdvös munkája sikeresítésére a szükséges béke helyreálltassék.“ — Szegény császár! mit mindent össze nem beszéltetnek vele eszeveszett gaz sugóii!

Parendorf, oct. 17. Tegnapi korán, Pestről vett parancs következtében, hadseregünk benyomult Austriába a Lajtán át, s a főhadí szállás már Bruckban volt, az elősereg Petronellnél; — azonban délután 5 órákor ismét új parancs érkezett Pestről, mellynek következtében a hadseregnek tüstént vissza kellett a magyar határra térni. Ennek következtében a fő hadí szállás még tegnap éjjel 11 óra tájon ismét ide tétetett át. —

Paris. A „National“ oct. 11-ki számában ismét részletesben közölve a Jellasic elleni háborunk szerencsés mütételét, s az osztrák kormány szerencsétlen, sőt ocsmány politikáját irányunkban; emlékezteti azt, hogy ne bízzék Radeczky táborába, mert ez a visszaindulás perczében magyar, német, olasz, cseh és horvát katonaságra fog szakadozni, és az egész sereg felbomlik. Végre veszélyességét taglalva maga a fejedelem részére ez osztrák-magyar harcznak, e szavakkal zárja be czikkét: „és senki sem találkozzon, ki a tehetetlen fejedelmet Ferdinandot, ez élő képét egy porladozó királyságnak, megmenthesse az elsüllyedéstől.“

Legújabb hír. Bécs Oct. 18. A főváros felfegyverzeve ül, 100,000 ember van fegyverben. — A cseh és galicziai hadsereg Windischgrätz s Schlick vezérlete alatt mozognak a duna balpartján Bécs ellen. — A bécsi táborhidat elhordatják, hogy a sereg átjövését elzárják. — A Belveder tájékán már 15,000 bécsi önkéntes s nemzetőr van táborban Bem tábornok vezérlete alatt. — Jellasic a Schwechat mellett, sikságra húzódtott le. —

Bécs Oct. 18-án 1/2 1 órákor tartott országosülésben jelenté Schuselka mint az állandó bizottmány elbádója: hogy a magyar hadsereg visszahúzódott. Illy ezen visszavonulás: egy magyar küldöttségnek az Auersperg táborában tartott conferentiája, vagy egy orosz note következtében történt-e: azt nem tudhatni. — Pulszki az állandó bizottmánynak magán véleményként azt tanácsolta, hogy közbenjáróul a birodalmi kormányzót János főherczeget kérje fel.

Hír szerint Austria határait a magyar hadsereg azon okon vonult vissza, mert gőf-telek az orosz köveit egy hótta küldött volna a budai kormányznak, — hogy a magyar hadseregnek Austriába való bemenetelét hadizenesnek veendő.

Pulszki tudatta a Bécsiekkel, hogy a magyarok visszavonulását legkevésbé se tulajdonítsák az irántok való sympathia kevesbülésének. — Pulszki oct. 18-án a magyar táborba Kossuthoz elutazott. —

Jellasic még most is szokása szerint mindent a mit elszed, nyugtatványoz azon bizottmással: hogy a ki győzedelmes lesz, majd megfizet. —

Szerb tudósítás szerint Saplakacz, a választott szerb vajda oct. 6-án érkezett meg Károlyiczra. —

HIRDETÉSEK.

41) **Eladó részjószág.** (3, 3.)

Biharmegyebeli Kőböl-kut és Svab-olaszi helységekből fekvő 103 1/2 hold szántó föld, 39 3/4 ember vágó kaszálló, 80 kapa majorság szálló, — közös erdőnek és királyi kisebb haszonvételeknek 1/36 része, jutányos áronszabad kézből eladó. Értekezhetni iránta Debreczenben Nagy-Péterfia utca, 813. sz. a. ügyvéd Dobray Józsefnél.

43) **Eladó zongora.** (2)

Az alóli szállítás — Péterfia-utca 823-dik szám alatt — van egy jó állapotba levő eladó zongora. — A venni szándékozók értekezhetnek iránta ugyanott. — Debreczen, oct. 17. 1848. **Burdina** k.